

Ger meg til eina betri ljósmóðir

Á einari vakt í Noregi tekur Heidi Zachariasen ímóti fleiri börnum enn eina viku heima í Føroyum. Tó at tað er strævið, vildi hon ikki verið tað fyri uttan. Tað er eitt slag av førleikamenning, sigur hon

Danjal av Rana

Alt tað vit vita um, hevur tað verið vanligt, at ein partur av føroyingum hava verið burturstaddir í arbeidsørindum í longri ella styttri tíðarskeið. Fyri tað mesta hevur talan verið um sjómenn, sum kunnu vera burtur heimanfrá í mánaðir, áðrenn teir koma heim aftur til síni kærri. Seinastu árin er tað vordíð alsamt meiri vanligt, at føroyingar í vinnu á landi eisini hava leitað sær uttanlands, einamest til Noregs. Føroyskir elektrikarar og handverkarar hava í mong ár arbeitt í Noregi og føroyska skattaskipanin er í ávísan mun tillaga til teirra.

Seinastu árin hava tó eisini alsamt fleiri kvinnur leita sær út um landoddarnar. Serliga er talan um sjúkrasystarar og ljósmóður, og Hon hevur hitt eina teirra.

Heidi Zachariasen er 46 ára gomul og starvast til dagligt sum ljósmóður á Landssjúkrahúsinum. Hon trívist ómetaliga væl her í Føroyum, men seinastu árin hevur hon javnan arbeitt nakrar vikur í Noregi, fyrst og fremst í Oslo, Bergen og Haugesund.

– Eg haldi tað vera ómetaliga spennandi at sleppa á arbeiða á størri sjúkrahúsum við nógv meiri virksemi og nógv fleiri barnsburðum enn á Landssjúkrahúsinum, sigur hon.

Hon greiðir frá, at tað er ymiskt, hvussu føroysku kvinnurnar finna størvini í Noregi. Onkrar fara einsamallar, men sjálv hevur hon valt at fara gjøgnum eina avloysaraskrivstovu í Danmark.

– Eg kenni meg tryggari á hendan hátt. Skrivstovan tekur sær av tí mesta av tí praktiska, syrgir fyri ferðaseðlum og íbúð, eins og tryggingum av ymiskum slag, sigur Heidi Zachariasen.

Heidi Zachariasen greiðir frá, at eftir at ein hevur søkt og er góðtíkin sum avloysari, fær ein leypandi teldupostar um leys størv á ymiskum sjúkrahúsum.

»Eg havi tað kortini soleiðis, at tá eg havi verið í frið eina tíð, so má eg sleppa út aftur. Eg veit, at innan okkara yrki henda so nógv frambrot og framstig, og eg ynski at síggja tað, at læra meiri um tey. Í Føroyum fer altíð at vera avmarkað, hvat vit kunnu bjóða, tí nýti eg møguleikan at sleppa aðrastaðni at læra meiri«

– So er tað upp til mín at søkja. Tað er ymiskt, hvussu nógv størv eru leys, tað minnir nógv um sesongarbeiði. Serliga um summarið er stórir tørvar á avloysarum, sigur hon.

FJØLBROYTTAR UPPLIVINGAR

Hon dylur ikki fyri, at tað fíggarliga loysir seg sera væl at arbeiða í Noregi, men tað er ikki einasta orsøkin til, at hon fer til Noregs.

– Eg haldi tað vera sera læruríkt at arbeiða í Noregi. Talið á barnsburðum er nógv hægri har enn her heima. Vit uppliva tí nógv meiri og nógv fleiri ymiskar støður enn her í Føroyum. Vit uppliva eisini fleiri ferðir, at alt ikki gongur heilt sum tað skal ella at barnið er sjúkt. At uppliva hesar støðurnar í Noregi, ger okkum betri fírrar fyri at mæta teimum, um tað sama skuldi hent her í Føroyum, sigur hon.

Á Landssjúkrahúsinum verða umleið 600 børn fødd um árið. Á sjúkrahúsinum í Haugesund, har Heidi Zachariasen hevur verið nakrar ferðir, verða 1.600 børn fødd um árið. Á A-hus uttan fyri Oslo verða 6.000 børn fødd um árið.

– Ein lækni her í Føroyum segði einaferð við okkum, at vit skuldu helst taka ímóti 100 börnum um árið, fyri at varðveita okkara førleikar á økinum. Tað er eingin kjansur at náa tí talinum í Føroyum. Her í Føroyum eru vit kanska við til fimm barnsburðar upp á tvær vikur. Á A-hus kunnu vit taka ímóti trimum ella fyra börnum á einari vakt. Tí haldi eg, at tað er gott fyri okkum, at fara nakrar túrar til Noregs at arbeiða. Eg fæli, at eg gerist ein betri ljósmóðir, sigur hon.

Heidi Zachariasen sigur, at henni tykist, at føroyingar eru væl umtóktir sum starvsfólk í Noregi.

– Norðmenn halda okkum vera sera arbeidssom. Tað er kanska sjálvsagt, tí vit koma jú yvir fyri at arbeiða og so koyra vit á, meðan vit eru har. Vit eru ikki komin fyri at síggja nakað ella vitja, so vit hava fáar frídagar, meðan vit eru har, sigur hon.

ÁVIRKAR IKKI ARBEIÐI HER HEIMA

Tað er í størstan mun í ferium og í samband við avspáking, at føroysku kvinnurnar fara til Noregs at arbeiða. Er tað ikki ein andsøgn í at nýta tíðina, ein skal hvíla seg í og koma fyri seg aftur, til at arbeiða enn meiri í?

– Tað er strævið at arbeiða í Noregi. Eingin ivi um tað. Vit hava eisini tosað um tað á Landssjúkrahúsinum, men har er eingin, sum sigur, at vit ikki skulu fara. Tað verður bara væntað av okkum, at vit eru úthvildar, tá vit mæta aftur til arbeiðis. Einaferð fór eg til Noregs móti endanum av frítíðini. Eg kom aftur úr Noregi sunnukvöld og fór til arbeiðis á Landssjúkrahúsinum mánadag. Tað angraði eg skjótt. Ein sera troyttur, tá ein kemur heimaftur, sigur hon.

– Eg havi tað kortini soleiðis, at tá eg